

Nota Zandhoven Pulle Heidedreef 26-28

Uitgesteld archeologisch vooronderzoek.

Programma van maatregelen

COLOFON

Titel

Nota Zandhoven Pulle Heidedreef 26-28. Resultaten van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek. Programma van maatregelen

Auteurs

Jan De Beenhouwer, Marleen Arckens

Plaats en datum

Wijnegem 28 november 2019

Fodio Rapport Folio 17

Wettelijk Depot D/2019/13.179/19

Projectcode

2019HI84 - 2019K84

Uitvoerder

Fodio

Turnhoutsebaan 277

B-2110 Wijnegem

fodio@fodio.be

erkend archeoloog: Fodio OE/ERK/archeoloog/2015/0067

Kaft

Luchtfoto winter 2018 © Geopunt

© Fodio.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens bestand en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze.

Inhoud

3 Programma van maatregelen	55
3.1 Gemotiveerd advies	55

3 Programma van maatregelen

3.1 Gemotiveerd advies

Zoals opgenomen in het programma van maatregelen in de archeologienota toegevoegd aan de aanvraag tot omgevingsvergunning voor een verkavelingswijziging, werden er een landschappelijk bodemonderzoek gevolgd door een archeologisch verkennend booronderzoek uitgevoerd op de percelen Zandhoven Pulle Afd. 3, Sectie C, 97R2, 97S2 en 97X2 met een oppervlakte van 6613 m². Het uitgevoerde vooronderzoek biedt voldoende zekerheid om een uitspraak te kunnen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed.

Naar aanleiding van een geplande verkavelingswijziging werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het terrein. Uit historische kaarten bleek dat de percelen nog in de 18de eeuw in de nabijheid lagen van open water wat de kans op het aantreffen van erfgoed uit de steentijd verhoogt. Het landschappelijk booronderzoek dat daarna volgde, moest in kaart brengen, of er binnen het onderzoeksgebied een paleobodem¹ aanwezig was, die kans bood op een goede bewaring van een eventuele prehistorische site. Tegelijk kon met deze methode de algemene bewaringstoestand van de bodem in kaart worden gebracht.

Het landschappelijk onderzoek wees uit dat de bodem in het noordelijk, westelijk en centraal deel van het onderzoeksgebied zeer sterk verstoord was door enerzijds natuurlijke processen en anderzijds menselijk ingrijpen. Voor deze zones werd het kennispotentieel laag ingeschat en werden geen verdere onderzoeksstappen ondernomen. Anders was het resultaat voor het zuidoostelijk deel van het terrein. Hier werd onder de stuifzanden van een holocene duin een paleobodem aangetroffen. Het ging om een podzol² waarvan zowel de bleke uitlogingshorizont als de aanrijingshorizont bewaard bleven. In deze zone was kans op een goede bewaring van sites vanaf de prehistorie.

Er werd daarom een zone geselecteerd voor het uitvoeren van archeologisch verkennende boringen. De afbakening van de selectie werd enerzijds gebaseerd op de plaats waar bij de boringen de paleobodem werd aangetroffen en anderzijds op de locatie van de stuifduin die als een bewarend dek over deze oude bodem was uitgespreid. Bij dit onderzoek werd het opgeboord sediment uit de relevante bodemlagen onderzocht, om aanwijzingen te vinden voor menselijke activiteiten in het verleden. Het archeologisch verkennend booronderzoek leverde echter geen indicaties op voor de aanwezigheid van een steentijd artefactensite ter hoogte van de bewaarde paleobodem. Ook werd de kans klein geacht dat er zich een sporensite zou bevinden in deze zone. Er werden geen archeologische indicatoren aangetroffen uit de periode vanaf het neolithicum en later. Een reden hiervoor kan gevonden worden in de vorm van het oude landschap. Het reliëf vertoonde hier een tamelijk sterke helling in noordelijke richting voordat de oude bodem bedekt werd door het duinzand. Het microreliëf is hier nadelig voor de locatiekeuze voor een site met permanente bewoning. De kans om restanten aan te treffen van een dergelijke nederzetting is dan ook erg klein en de kans op kenniswinst bij verder onderzoek wordt laag ingeschat.

Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd. Bijgevolg dient er geen programma van maatregelen te worden opgemaakt.

¹ Een paleobodem is een bodem die na zijn vorming afgedekt werd. Eenmaal afgedekt hielden de bodemvormende processen op en het bodemprofiel is dus niet meer actief (<https://thesaurus.onroerenderfgoed.be/conceptschemas/ERFGOEDTYPES/c/2057>, geraadpleegd op 28 november 2019).

² Een podzol is een erg zandige en zure bodem met humusrijke bovenlaag en een sterke profielontwikkeling bestaande uit een bleke uitlogingshorizont met daaronder een typische zwarte aanrijingshorizont van humus, boven een aanrijingshorizont van ijzer, die uit de bovenlaag zijn opgelost (<https://thesaurus.onroerenderfgoed.be/conceptschemas/ERFGOEDTYPES/c/2052>, geraadpleegd op 28 november 2019).